

Силабус навчальної дисципліни

ДИПЛОМАТИЧНА ТА КОНСУЛЬСЬКА
СЛУЖБА

підготовки магістрів

(назва освітнього ступеня)

Міжнародні економічні відносини

(назва спеціальності)

освітньо-професійної програми *

292 «Міжнародна економіка і бізнес»

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	варіативна
Мова навчання	українська
Факультет/Інститут*	економічний
Кафедра	ЕТтаМЕВ
Контакти кафедри	каб. В500(п'ятий поверх висотного корпусу) (056) 756-33-60; внутрішній 3-60. Email: intern.econom@pgasa.dp.ua
Викладачі-розробники	Орловська Ю.В., д.е.н., проф. Зюзя А.О. асистент
Контакти викладачів	orlovska.yuliia@pdaba.edu.ua ziyzia.andriy@pdaba.edu.ua
Розклад занять	https://www.pgasa.dp.ua/timetable/index.html
Консультації	https://pgasa.dp.ua/department/ukr/

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна спрямована на отримання знань щодо базових понять сучасної дипломатії, аналізу чинників формування міжнародних та дипломатичних відносин; історії формування ключових інститутів дипломатичних та міжнародних відносин; вивчення структури, особливостей функціонування й статусу основних дипломатичних і консульських інститутів; а також розуміння базових нормативно-правовими механізмів, які регулюють діяльність сучасної дипломатичної та консульської служби

	Години	Кредити	Семестр	
			I	
Всього годин за навчальним планом, з них:	150	5	150	
Аудиторні заняття, у т. ч:	46		46	
лекції	30		30	
лабораторні роботи				
практичні заняття	16		16	
Самостійна робота, у т. ч:	104		104	
Виконання індивідуального завдання (реферат/наукова творча робота)	32		32	
підготовка до контрольних заходів	20		20	
виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	22		22	
Підготовка до екзамену	30		30	
Форма підсумкового контролю			екзамен	

Мета вивчення дисципліни – підвищення компетентності фахівців з міжнародної економіки в організаційних та адміністративних питаннях діяльності дипломатичних і консульських служб, ознайомлення студентів з аспектами функціонування дипломатичної та консульської служб в Україні та інших країнах.

Завдання вивчення дисципліни – аналіз базових понять сучасної дипломатії, аналіз чинників формування міжнародних та дипломатичних відносин; аналіз історії формування ключових інститутів дипломатичних та міжнародних відносин; вивчення структури, особливостей функціонування й статусу основних дипломатичних і консульських інститутів; ознайомлення з базовими нормативно-правовими механізмами, які регулюють діяльність сучасної дипломатичної та консульської служби.

Пререквізити дисципліни – теоретичні знання та практичні вміння набуті під час вивчення дисципліни «Методологія та організація економічних досліджень».

Постреквізити дисципліни – «Наукова іноземна мова», «Управління міжнародним бізнесом». Знання та вміння з дисципліни сформуєть необхідний інструментарій для переддипломної практика та підготовки та публічного захисту кваліфікаційної роботи.

Компетентності відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародна економіка і бізнес» СВО ПДАБА-292м-МБ-2020:

Загальні компетенції:

ЗК-2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетенції:

СК-1. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації.

СК-2. Здатність розробляти та аналізувати моделі розвитку національних економік і визначати їхню роль у сучасній світогосподарській системі.

СК-3. Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку та їх вплив на міжнародні економічні відносини.

СК-7. Здатність аналізувати й оцінювати гео економічні стратегії країн з позиції національних економічних інтересів.

Заплановані результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародна економіка і бізнес» СВО ПДАБА-292м-МБ-2020):

РН-1. Мати необхідні для професійної діяльності знання та навички з ділових комунікацій у сфері міжнародних економічних відносин, а також ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікації іноземною мовою/іноземними мовами.

РН-4. Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов та вимог.

РН-12. Визначати гео економічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.

Методи навчання:

за джерелом передачі навчальної інформації:

- словесні: бесіда, лекція;
- наочні: ілюстрація, демонстрація;
- практичні: вправи;
- індуктивний метод;
- дедуктивний метод;

за ступенем самостійного мислення здобувачів освіти у процесі оволодіння знаннями, формування умінь, навичок і компетентностей:

- пояснювально-ілюстративний;
- репродуктивний;
- метод проблемного викладання;

- частково-пошуковий;
- методи стимулювання інтересу до навчання:
- навчальні дискусії;

Форми навчання: фронтальні, колективні, групові, індивідуальні, індивідуально-колективні.

Інструменти, обладнання: ноутбук, мультимедійне обладнання, екран.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Дипломатичні служби в країнах світу та Україні					
Практики провідних дипломатичних служб в країнах світу	16	4	2	-	10
Дипломатична служба України	16	4	2	-	10
Історія та традиції зовнішньополітичної служби України	16	4	2	-	10
Встановлення дипломатичних відносин.	16	4	2	-	10
Разом за змістовим модулем 1	64	16	8		40
Змістовий модуль 2. Основи роботи дипломатичних служб					
Структура та персонал дипломатичного представництва	16	4	2	-	10
Дипломатичні привілеї та імунітети	16	4	2	-	10
Консульські службовці та консульські пункти	16	4	2	-	10
Листування та обмін інформацією між дипломатичними представництвами та урядами держав перебування	8	2	2	-	4
Разом за змістовим модулем 2	56	14	8	-	34
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	150	30	16	-	104

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

№ з/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Дипломатичне право: становлення та розвиток	п. 1,2,4,5
2	Роль міжнародних організацій і міжнародних конференцій в дипломатичній практиці.	п. 1,4,5
3	Візити глав держав, урядів, офіційних делегацій на вищому рівні	п. 2, 3, 1, 5

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

- *Змістовий модуль 1. Дипломатичні служби в країнах світу та Україні*
- Максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка поточного контролю складається із:
  - -присутності студента на всіх лекціях (1 лекційне заняття – 1 бали) – максимальна кількість – 8 балів;
  - -присутності студента на всіх практичних заняттях (1 практичне заняття – 1 бал) – максимальна кількість 4 бали;
  - -контрольної роботи в письмовій формі (максимальна кількість балів – 88 б).
- Контрольна робота складається з 20 тестових завдань. Студент отримує по 4 бали за правильну відповідь на кожне з 12 тестових питань та по 5 балів за правильну відповідь на останні 8 питань (максимальна кількість балів за тестові питання – 76 балів), неправильна відповідь – 0 балів.
- *Змістовий модуль 2. Основи роботи дипломатичних служб*
- Максимальна оцінка – 100 балів. Оцінка поточного контролю складається із:
  - -присутності студента на всіх лекціях (1 лекційне заняття – 1 бал) – максимальна кількість – 7 балів;
  - -присутності студента на всіх практичних заняттях (1 практичне заняття – 1 бали) – максимальна кількість 4 бали;
  - -контрольної роботи в письмовій формі (максимальна кількість балів – 89б).
- Контрольна робота складається з 20 тестових завдань. Студент отримує по 4 бали за правильну відповідь на кожне з 11 тестових питань та 5 балів за правильну відповідь на останні 9 питань (максимальна кількість балів за тестові питання – 89 балів), неправильна відповідь – 0 балів.
- **Критерії оцінювання екзамену.** Навчальним планом з дисципліни «Дипломатична та консульська служба» передбачено складання екзамену. Екзаменаційний білет складається з 20 тестових питань. Студент отримує по 5 балів за правильну відповідь на кожне з тестових питань, або 0 балів в разі неправильної відповіді (максимальна кількість балів за тестові питання – 100 балів). Загальна максимальна кількість балів за екзаменаційну роботу – 100 балів в разі правильних відповідей на всі тестові питання.
- **Підсумкова оцінка** з дисципліни визначається як середньоарифметична за змістовим модулем 1, змістовим модулем 2 та екзаменом.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Нарахування балів у випадках несвоєчасного виконання завдань

Якщо студент не з'явився на контрольний захід, його результат оцінюється нулем балів. За несвоєчасне виконання індивідуального семестрового завдання без поважних причин його результат оцінюється на 20 балів нижче від приведеного в критерії оцінювання. Поважними причинами є хвороба, виконання державних (військових) обов'язків, відрядження на наукову конференцію, донорство.

Порядок зарахування пропущених занять

Студенти самостійно вивчають матеріал, готують реферат за темою пропущеної лекції та захищають його у відведений викладачем час.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей;
- недопустимість підробки підписів викладачів у залікових книжках, відомостях, тощо;
- заборону використання під час контрольних заходів допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо).

За порушення принципів академічної доброчесності здобувачі освіти притягуються до відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку, тощо);
- повторне проходження навчального курсу;
- відрахування із навчального закладу.

Поведінка в аудиторії.

Вивчення курсу вимагає від студентів: обов'язкового відвідування занять (лекцій) та надання виконаних завдань самостійної роботи (опрацювання розділів, які не викладаються на лекціях). Студенти повинні дотримуватися правил поведінки на заняттях згідно статуту академії (неприпустимість пропусків, запізнь, обов'язкового відключення телефонів та ін.). Брати активну участь на заняттях у засвоєнні необхідного мінімуму навчальної роботи та знань.

У випадку надзвичайних ситуацій (епідемії, пандемії, стихійного лиха, введення надзвичайного стану і т. п.) студенти повинні беззаперечно виконувати правила поведінки, які приведені в інструкціях для ситуацій, що наступили.

При переході ЗВО на дистанційну форму навчання у випадку надзвичайної ситуацій (епідемії, пандемії, військовий стан) бути присутніми на онлайн-заняттях (лекціях, консультаціях, тощо), які організовані викладачем за допомогою Інтернет ресурсів та платформ.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Дипломатична та консульська служба: підручник для студентів ВНЗ / К.В. Балабанов, М.Ф. Трофіменко.- Донецьк: 2013, 402с.
https://www.academia.edu/36198643/%D0%94%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0_%D1%82%D0%B0_%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%81%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D1%81%D0%BB%D1%83%D0%B6%D0%B1%D0%B0_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA
2. Гуменюк Б. І. Дипломатична служба: правове регулювання : навч. посібник / Борис Іванович Гуменюк. - К. : Либідь, 2007. – 224 с. 9. Гуменюк Б. І. Основи дипломатичної та консульської служби : навч. посібник / Борис Іванович Гуменюк. - К. : Либідь, 2004. – 248 с.
http://librarium.cc.ua/pravo/%D0%B4%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%BC%D0%B0_%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0_%D1%81%D0%BB%D1%83%D0%B6%D0%B1%D0%B0_%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%B2%D0%B5_%D1%80%D0%B5%D0%B3%D1%83%D0%BB%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%B3%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%8E%D0%BA_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA.html
3. Шинкаренко Т. І. Дипломатичний протокол та етикет: навч. посіб. / Т. І. Шинкаренко. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2007. – 296с.
https://www.studmed.ru/shinkarenko-t-diplomatichtnyy-protokol-ta-etiket_3d0d55b7732.html
4. Панов А. Дипломатична і консульська служба. Підручник. Ужгород: РА «Шарк-аутдор», 2015. – 112 с. Електронна версія підручнику:
<http://www.alenpanov.org.ua/filelib/sou/201706161252530653.pdf>
5. Турчин Я.Б. Дипломатична та консульська служба: навч. посібник / Я. Б. Турчин, О. Н. Горбач, Л. О. Дорош, О. Я. Івасечко, У. В. Ільницька. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 224 с.

Допоміжна

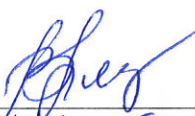
1. Сагайдак О. П. Дипломатичний протокол та етикет: навч. посіб. / О. П. Сагайдак. – К. : Знання, 2006. – 380с. <http://194.44.152.155/elib/local/sk779517.pdf>
2. Сагайдак О.П. Дипломатичний протокол та етикет . – К.: Знання, 2010. – 398 с.
3. Посольство і консульство: організація і форми роботи: навчальний посібник / О.П. Сагайдак, П.Д. Сардачук; - ПНУ ім. Стефаніка, ЛНУ ім. І. Франка. – К. : Знання, 2014. – 317 с.

4. Табачник Д. В. Історія української дипломатії. Біографічні нариси : навч. посібник / Д.В. Табачник. – К. : Либідь; Х. : Фоліо, 2009. – 888 с.
5. Тимошенко Н.Л. Ділова культура дипломата: навч. Посіб. / Н.Л. Тимошенко. – К. : Знання, 2014. – 199 с.
6. Федчишин С. А. Дипломатичне представництво України за кордоном: сучасні проблеми організації та правового забезпечення / С. А. Федчишин. – Х. : ФІНН, 2011. – 262 с
7. Віденська конвенція про дипломатичні зносини. 18 квітня 1961 р.
Інформаційнодовідковий бюлетень консульських зносин. Режим доступу:
http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_048
8. Віденська конвенція про консульські зносини. 24 квітня 1963 р. Інформаційнодовідковий бюлетень консульських зносин. Режим доступу:
zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_047

12. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Віртуальний читальний зал ПДАБА. – Доступно з: <https://pgasa365.sharepoint.com/sites/e-library>
2. Офіційний сайт представництва Європейського Союзу в Україні: https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk?s=232
3. Кабінет Міністрів України. – Доступно з: <http://www.kmu.gov.ua>
4. Міністерство закордонних справ України. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua/>.
5. Міністерство економічного розвитку і торгівлі. – Доступно з: <http://www.me.gov.ua>
6. Міністерство фінансів. – Доступно з: <http://www.minfin.gov.ua>
7. Національний банк України. – Доступно з: <http://www.bank.gov.ua>
8. Міжнародний Валютний Фонд. – Доступно з: www.imf.org
9. Міжнародний банк з реконструкції та розвитку. – Доступно з: www.worldbank.org
10. Міжнародна фінансова корпорація. – Доступно з: www.ifc.org
11. Міжнародна організація праці. – Доступно з: www.ilo.org
12. ООН. – Доступно з: www.un.org
13. Дипломатична академія України імені Геннадія Удовенка при МЗС – URL:<http://da.mfa.gov.ua>
14. Молодіжна громадська організація «громадське об'єднання «Клуб молодих дипломатів України» - URL: <https://sites.google.com/a/dipclub.org.ua/klub/>

Розробник(и) _____

(підпис)

(Юлія ОРЛОВСЬКА)

(підпис)

(Андрій ЗЮЗЯ)

Гарант освітньої програми _____

(підпис)

(Ганна НЯМЕЩУК)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
економічної теорії та міжнародних економічних відносин
(назва кафедри)

Протокол від «28» серпня 2023 року № 2

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Юлія ОРЛОВСЬКА)